

## Motion till riksdagen 2016/17:3040

av **Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)**

# Mer tid i klassrummet för alla elever

---

## Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad undervisningstid i grundskolan och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en ansvarsutredning för att säkerställa att styrkedjan i svensk skola förtydligas och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förändrat uppdrag för Skolinspektionen att bedöma skolans utbildningskvalitet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utformandet av kunskapskontrakt som en obligatorisk åtgärdsplan som upprättas mellan Skolverket och lågpresterande skolor enligt Skolinspektionens bedömning av skolornas utbildningskvalitet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skolverket ska kunna ta över huvudmannaskapet för skolor med bristande utbildningskvalitet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skolor som långsiktigt påvisar goda resultat får färre besök av Skolinspektionen medan skolor med sämre utbildningskvalitet får tätare uppföljningar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

## Motivering

För Moderaterna är det självklart att varje elev, oavsett i vilken skola den går, ska få det stöd som krävs för att nå kunskapsmålen. Alla skolor ska vara bra skolor och det ska inte spela någon roll i vilken skola man går. Tyvärr ser det inte ut så i dag. Många elever som är i behov av särskilt stöd får det inte. Och fortfarande finns det dåligt fungerande skolor som tillåts fortsätta med sin verksamhet alldeles för länge innan ett ingripande sker. Det är en utveckling som Moderaterna inte accepterar.

## Fler behöver lära sig mer i den svenska skolan

Jämfört med andra länder missar en svensk elev nästan ett helt år i undervisningstid under grundskoleåren. Snittet vad gäller i OECD för den obligatoriska delen av skolan är 7 570 timmar medan svenska elever bara får 6 785 timmar.

Målsättningen bör vara att alla elever i svensk skola på sikt bör utöka sin skoldag med ytterligare undervisningstid. Internationella studier ger stöd för sambandet mellan utökad undervisningstid och kunskapsresultat. Utökad undervisningstid har exempelvis visat ge tydliga positiva effekter för elevernas resultat i matematik såväl i lägre som högre årskurser. Studier som skattat effekterna av utökad undervisningstid på elevernas prestation i PISA visar på en positiv effekt för exempelvis flickor, utrikes födda och elever med svagare socioekonomisk bakgrund.

Att utöka den generella undervisningstiden är en stor reform för det svenska skolväsendet och det är därför befogat att göra en utbyggnad i steg och i den takt som ekonomin tillåter. Valfärd bör inte byggas på lånade pengar utan ansträngningar för att svenska elever ska lära sig mer bör finansieras krona för krona.

Internationell forskning visar att tidiga insatser har störst effekt på elevernas kunskapsutveckling. Moderaterna föreslår därför att – i ett första steg – utöka skoldagarna med en timme per dag i lågstadiet.

## Mer undervisningstid i matematik och idrott och hälsa

Svenska elevers matematikresultat i PISA-testet har trendmässigt försämrats sedan undersökningen genomfördes för första gången, år 2000. För att stärka svenska elevers matematikkunskaper behöver matematikundervisningen förstärkas. Moderaterna vill därför utöka undervisningen med en extra timme matematik i veckan på högstadiet.

Forskningsresultat visar på motionens positiva betydelse för barns resultat i skolan. Ett bra exempel på detta är Bunkefloprojektet, ett samverkansprojekt mellan skola, idrottsförening och forskning. Där uppnådde 96 procent av eleverna i gruppen med mer motion behörighet i gymnasieskolan, jämfört mot 86 procent i gruppen som fick mindre motion.

I en internationell jämförelse får andra länders grundskoleelever betydligt fler idrottstimmar än de svenska eleverna. Flest idrottstimmar får franska elever. De har 108 timmar skolidrott per skolår i grundskolan. I andra änden ligger våra elever i Sverige som i genomsnitt har 56 timmar skolidrott i skolan per år. Det betyder att det endast är sju EU-länder som har mindre idrott i skolan än vad vi har i Sverige. Det vill Moderaterna ändra på. Moderaterna vill därför fortsatt utöka antalet timmar i ämnet idrott och hälsa, från 500 till 600 timmar

## Tydligare ansvarsfördelning i skolan – från riksdag till lärare

I början av maj 2015 kom rapporten ”Improving Schools in Sweden: An OECD perspective”. Den var resultatet av en förfrågan från den tidigare alliansregeringen till OECD om hjälp med förslag till hur svensk skolas resultat ska kunna bli bättre. Anledningen till förfrågan var de sjunkande resultaten i PISA-testerna.

Rapporten fokuserar på tre områden där det svenska skolsystemet behöver förbättras. Ett av dem handlar om hur ansvar och styrning fungerar i skolsystemet.

OECD:s expertgrupp konstaterar att den lokala autonomin är stor men strukturen för ansvarstagande och ansvarsutkrävande är oklar och fungerar inte särskilt bra.

På det seminarium där rapporten presenterades sa OECD:s chef för utbildningsfrågor och PISA-ansvarige Andreas Schleicher bland annat att expertgruppens intryck av det svenska skolsystemet var att alla nivåer skyller på någon annan och tar inte det ansvar de borde ta. OECD-rapporten är inte den enda rapport som påtalar brister när det gäller skolans styrning och ledning.

I SNS-rapporten ”Rektor – en stark länk i styrningen av skolan” (2013) av Elisabet Nihlfors och Olof Johansson konstateras att det finns en stor förtroendeklyfta mellan olika nivåer i skolsystemet. En orsak till detta kan mycket väl vara oklara roller och ansvarsfördelning.

Det finns behov av att tydliggöra alla olika nivåers ansvar och även hitta modeller för ansvarsutkrävande. På kommunal nivå förekommer ofta att politiker lägger sig i frågor som rimligen borde vara ett ansvar för professionen. Ett sådant agerande bidrar till förvirringen när det gäller ansvar. I många fall finns även en passiv inställning från professionen när det gäller eget ansvar för till exempel fortbildning. Även på skol-, lärar- och rektorsnivå behöver ansvarsfördelningen utredas.

Vi föreslår därför att en utredning tillsätts med uppdrag att tydligt ange vilket ansvar som ligger på respektive nivå i det svenska skolsystemet.

## Nolltolerans mot dåliga skolor

Sverige ska vara ett starkt samhälle som håller ihop. Oavsett varifrån man kommer ska alla ges bästa möjliga förutsättningar att växa. Men Skolinspektionens årliga granskningar visar tyvärr en annan bild: alltför många elever lämnas ensamma i sitt lärande utan aktivt stöd från läraren, för många skolor har svårt att komma tillrätta med hot och våld och att skapa en trygg studiemiljö i klassrummen och för många skolor håller en för låg kvalitet. Det är en utveckling som vi moderater inte kan acceptera.

Vi föreslår därför en nolltolerans mot dåliga skolor. Men för att denna nolltolerans ska bli verkningsfull måste våra skolmyndigheter, Skolverket och Skolinspektionen, få ett delvis annat och tydligare uppdrag.

Moderaterna föreslår att Skolinspektionens granskning av skolor ska utgå mer från elevernas kunskapsresultat och undervisningens kvalitet. Det ska inte – som det är i dag – vara möjligt för en skola att ostört fortsätta med sin verksamhet i en situation där över hälften av eleverna inte klarar målen i alla ämnen. Vi vill att granskningarna blir tydligare och följer en betygsskala med tydliga kriterier.

Om Skolinspektionen bedömer att skolan har kvalitetsbrister ska en åtgärdsplan upprättas. Efter åtgärdsplanen ska Skolverket sedan erbjuda dessa skolor ett särskilt kunskapskontrakt med nationella resurser kopplade till vissa åtgärder som forskningen visar stärker kunskapsresultaten. Det kan till exempel handla om lärarhandledning, speciallärarkompetens, ledarskapsutbildning eller förstärkt elevhälsa. Exakt när inspektionen ska göra bedömningen att ett kunskapskontrakt med skräddarsydda åtgärder ska sättas in på en skola måste vara föremål för en vidare och grundlig utredning. Och det ska inte vara möjligt för en skola att tacka nej till de insatser som erbjuds.

I de fall skolan inte lyckas genomföra de åtgärder som krävs behövs ett utökat statligt ansvar. Moderaterna vill därför att en skola som trots hjälp inte lyckas lyfta resultaten övergår till statligt huvudmannaskap.

Det innebär att Skolverket får en ny enhet som är ansvarig för driften av skolor som tidigare omfattats av åtgärder i ett kunskapskontrakt, men inte lyckats förbättra resultaten.

Vi vill också se över hur frekvensen av Skolinspektionens inspektioner av skolor kan styras mer utifrån redan tidigare granskningar. Skolor som enligt Skolinspektionens nya uppdrag och betygsskala håller en hög kvalitet ska få glesare besök av Skolinspektionen medan skolor med sämre utbildningskvalitet ska få tätare uppföljningar.

*Camilla Waltersson Grönvall (M)*

*Betty Malmberg (M)*

*Erik Bengtzboe (M)*

*Alexandra Anstrell (M)*

*Hanif Bali (M)*

*Michael Svensson (M)*

*Maria Stockhaus (M)*

*Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)*